

Kriisikuntakriteeristö uudistuu

Taloustorstai

25.10.2018

Sari Korento

Kriisikuntakriteereiden uudistaminen

- VM:n asettaman työryhmän tehtävänä oli
 1. arvioida kuntalain erityisen vaikean taloudellisen aseman määrittelyssä käytettävien perusteiden ja menettelyn tarkoituksenmukaisuutta;
 2. tehdä tarvittavat ehdotukset kuntalain 118 §:n muuttamiseksi, ehdotus tulee laatia hallituksen esityksen muodossa.
- Työryhmän oli annettava esityksensä syyskuun 2018 loppuun mennessä
- HE luonnos annettu vko 40, lausuntoaika on 5.10.-21.11.2018

Arviointimenettely (nykysääntely)

- Kuntalain mukainen arviointimenettely voidaan käynnistää, jos:
 1. kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
 2. kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden tai
 3. kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetty raja-arvot, jotka ovat:
 - kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti (raja-arvot: vuonna 2016 20,89 % ja vuonna 2017 20,92 %);
 - asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla (raja-arvot: vuonna 2016 9 221 €/as. ja vuonna 2017 9 448 €/as.);
 - kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Kriisikuntakriteereiden täyttyminen konsernitilinpäätöksissä 2016 ja 2017

Kriteeri	Taso	Kuntia
Kertynyt alijäämä, euroa/asukas	$\geq 500, \geq 1000$	3
Vuosikate	negatiivinen	0
Lainat, euroa/asukas	$\geq 9237, \geq 9471$	11
Tulovero-%	$\geq 20,89, \geq 20,92$	141
Suhteellinen velkaantuneisuus	≥ 50	176
Kaikki em. neljä täyttyvät		0

Miksi kriteereitä uudistetaan?

- Maakuntauudistus vaikuttaa erityisen vaikean taloudellisen aseman määrittelyssä käytettävien tunnuslukujen arvoihin, erityisesti suhteelliseen velkaantuneisuuteen
- Nykyinen kriteeristö ei ota huomioon erilaisia omaisuuden rahoitusmalleja
- Tunnusluvut eivät kuvaa kuntien taloutta rahoituksen riittävyyden näkökulmasta
- Kertyneen alijäämän määrä ei ole aina kuntien kesken vertailukelpoinen

Arviointimenettely voitaisiin ehdotuksen mukaan käynnistää,

jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määrääjassa. Ei muutosta nykyiseen	jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä <i>edeltäneenä vuonna</i> vähintään 500 euroa Ei muutosta nykyiseen	TAI jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot: 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate); 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö); 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä); 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate* on alle 0,8 (nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).
---	--	---

Ns. keltaiset valot

Tunnusluku ja raja-arvo	2015 ja 2016	2016 ja 2017
Alijäämä euroa/asukas		
kahtena vuonna > 500	12	6
1. vuonna > 500, 2. vuonna > 1000	4	3
Vuosikate prosenttia poistoista		
kahtena vuonna < 100 %	28	22
kahtena vuonna < 80 %	17	8
Tuloveroprosentti		
kahtena vuonna vähintään 1,5 % yli keskimääräisen	69	82
kahtena vuonna vähintään 2,0 % yli keskimääräisen	24	24
Lainamäärä euroa/asukas*		
kahtena vuonna vähintään 25 % yli keskimääräisen	25	28
kahtena vuonna vähintään 50 % yli keskimääräisen	9	11
Laskennallinen lainanhoitokate		
kahtena vuonna < 1	73	57
kahtena vuonna < 0,8	33	23

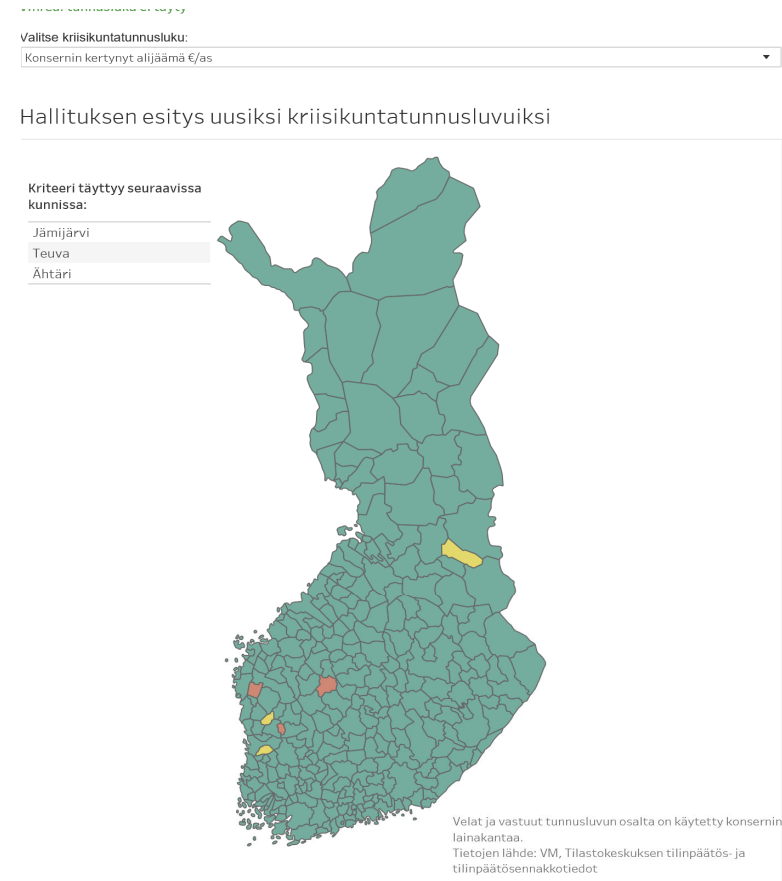
Lue lisää

Ehdotus uusiksi kriisikuntakriteereiksi:

<https://bit.ly/2SfHgwM>

Tunnusluvut kunnittain

- Kriisikuntatunnuslukujen toteutuminen vuosien 2016 ja 2017 tietojen perusteella
- Kriisikuntatunnusluvut kartalla: <https://tabsoft.co/2AshsXo>
oheisesta linkistä voit tarkastella kriisikuntatunnuslukujen toteutumista kunnittain interaktiivisen kartan avulla

Kiitos!

Yhteystiedot:
Suomen Kuntaliitto

Kehittämispäällikkö Sari Korento
Puh. (09) 771 2616, 0500 476 747

etunimi.sukunimi(at)kuntaliitto.fi
www.kuntaliitto.fi